

Kako kraljica aneksov deli milijone gradbenim baronom

Imena gradbenih baronov se v Sloveniji postopoma spreminjajo, za nekatere, kot sta bila na primer Janez Zemljarič ali Ivan Zidar, je namreč čas prinesel svoje. Nekateri, kot je Hilda Tovšak, pa so se bili primorani umakniti.

Med novodobni gradbenimi tajkuni so zdaj uveljavljeni drugi, priključujejo se jim tudi novi. Med že uveljavljenimi novodobnimi so **Stojan Petrič**, lastnik skupine Kolektor, ki ima v lasti tudi Časopisno hišo Delo, in **Blaž Miklavčič**, lastnik in direktor podjetja GH Holding, nekdanj pa generalni direktor Slovenskih železnic. Posredno se jim pridružuje **Dušan Šešok**, lastnik podjetja Iskra.

Vsi skupaj pa so v tej vladi nemočni brez **Alenke Bratušek**, ministrice za infrastrukturo, ki velja za "kraljico aneksov", tj. podpisanih dodatkov k osnovnim pogodbam za infrastrukturne projekte. Po tem je slovela še pred časom, koliko aneksov in predvsem katere je podpisala v času zdajšnje vladne koalicije (Gibanje Svoboda, SD in Levica), pa z ministrstva za infrastrukturo za revijo Demokracijo do oddaje tega prispevka v tisk niso odgovorili. Pojdimo po vrsti.

Investicija, preplačana za več kot 22 milijonov evrov

V državi smo se v preteklih dneh in tednih veliko ukvarjali s škandaloznim nakupom stavbe na Litijski v Ljubljani, ki jo je ministrica **Dominika Švarc Pipan** v soglasju in sodelovanju vlade ter njenega predsednika Roberta Goloba preplačala za okoli 6 milijonov evrov. Hkrati pa so se na ministrstvu za infrastrukturo pod vodstvom Alenke Bratušek, osebe, ki se je v preteklosti že izkazala kot finančno nekompetentna, dogajale neverjetne stvari. A o tem slovenski mediji v službi vladajoče koalicije domala ne poročajo, davkoplačevalski milijoni evrov pa letijo na vse konce in kraje. Z denarjem počnejo kot "svinja z mehomo", bi rekli na podeželju jugovzhodne Slovenije.

Železniška postaja Nova Gorica (Foto: BOBO)

Eden večjih škandalov Golobove vlade, iz vrst katere prihaja tudi Bratuškova, je gradnja železniške postaje v Novi Gorici. Državna direkcija za infrastrukturo, ki spada pod okrilje ministrstva za infrastrukturo, ki ga vodi Bratuškova, je razpis zanjo objavila konec junija 2023. Iskali so izvajalca za obnovo postajne zgradbe, zamenjavo tirov in varnostnih naprav, gradnjo podhoda in peronov, novo transformatorsko postajo in druge objekte.

Vrednost posla so v direkciji ocenili na slabih 29 milijonov evrov (brez davka na dodano vrednost). V odprtem postopku so prejeli le eno ponudbo in ta je obveljala. "Ponudnik je na pogajanjih dne 28. 11. 2023 predložil končno ponudbo v višini 50.713.180,47 EUR z DDV," so za Novo24TV sporočili z ministrstva za infrastrukturo in dodali, da je bila "ponudbena vrednost gradbenih del znotraj okvirjev celotnega projekta in posledično ni bilo treba pristopiti k izdelavi novelacije investicijskega programa". Z manj kot 29 milijonov evrov se je investicija samo za izvedbo gradbenih del po pogajanjih z edinim ponudnikom podražila na več kot 50 milijonov evrov.

Prenova železniške postaje se je nato s 1. februarjem začela. Skupna vrednost pa je zdaj že neverjetnih in enormnih 61,65 milijona evrov. V slednje so očitno vključena še druga dela, predvidevamo, da tudi zamenjava varnostnih sistemov. Vrednost samo gradbenih del je namreč nekaj več kot 50 milijonov evrov.

Kdo so izvajalci?

Izvajalci del so Železniško gradbeno podjetje (SŽ ŽGP) Ljubljana, družba GH Holding, ki jo vodi Blaž Miklavčič, Iskra, d. o. o., katere lastnik je Dušan Šešok, in Konzorcij podjetij Kolektor Koling, d. o. o., ki je v lasti skupine Kolektor. Lastnik Kolektorja, ki je tudi lastnik Časopisne družbe Delo, pa je Stojan Petrič. Po navedbah medijev je Kolektor glavni izvajalec, drugi so podizvajalci.

Potem ko se je v javnosti izvedelo za posel s tako gromozanskim zneskom, se je oglasil nekdanji minister za infrastrukturo **Zvone Černač**. Od Bratuškove in vlade zahteva odgovor, kaj je predmet enormne vrednosti prenove železniške postaje v Novi Gorici. Odgovora še ni prejel, v poslanskem vprašanju pa je zapisal, da je železniška postaja v Novi Gorici med manj obremenjenimi železniškimi postajami v Sloveniji. Mi pa dodajmo, da niti v zlato oblečena železniška postaja, o čemer sicer dvomimo, ne bo pomagala pri tem, da bi iz Nove Gorice v Ljubljano z vlakom potovali manj kot tri ure, kot traja vožnja z vlakom zdaj, saj železniški tiri ne omogočajo hitrejše vožnje. Po nekaterih virih pa naj bi se po tej progi dnevno prepeljalo okoli 300 ljudi.

Bratuškova in drugi tir

Kakšen bo odgovor Bratuškove, bomo spremljali. Vsekakor pa je Alenka Bratušek za slovenske gradbene barone že leta znana kot politična gos, ki leže zlata jajca – najprej kot premierka, zdaj pa že drugič kot ministrica za infrastrukturo. Vmes je bila tudi državna sekretarka za infrastrukturo. Velja za izvajalko poslov ljubljanskega župana **Zorana Jankovića**, zdajšnjega neformalnega šefa vlade. Tako **Robert Golob**, predsednik vlade, kot Alenka Bratušek izhajata iz Jankovićeve Pozitivne Slovenije. Zato ni naključje, da je Bratuškovo vzporedni mehanizem postavil na čelo resorja, ki je odločilen za črpanje javnega denarja v zasebne žepe nekdanjih predstavnikov Kučanovega Forumu 21.

Foto: Bobo

Bratuškova je “zaslovela” že pri gradnji drugega železniškega tira Divača–Koper. Tudi ta je šel v roke Stojanu Petriču in Kolektorju. Bratuškova je takrat želela izključiti tuje investitorje, čeprav je to pomenilo luknjo v proračunu, kasneje pa je analiza Mednarodnega transportnega foruma dokazala, da graditev drugega tira ekonomsko ni bila upravičena. Gradnja se je pod njenim vodstvom podražila za 9,3 odstotka, na več kot milijardo evrov, zaključek gradbenih del pa je predviden sredi leta 2026 in ne konec leta 2025, kot so načrtovali. Višjo ceno na račun davkoplachevalcev sta Bratuškova in Petrič, ki veljata za velika prijatelja, proslavila z objemom.

Zakaj je Petrič tako pomemben?

Petrič se pojavlja v več podjetjih, ponekod je ustanovitelj, v drugih zastopnik, v delniški družbi Kolektor pa je ta čas nadzornik. V Delu je eden od direktorjev (poleg Nataše Luša), kot lastnica Dela je vpisana družba FMR, financiranje in upravljanje naložb (na kratko FMR, d. o. o.), njen direktor pa je – Stojan Petrič. Lastniki družbe FMR pa so Kolektor Sikom, Kolektor Prokos, Kolektor Mobility in FMR. Vse poti torej vodijo h Kolektorju in Stojanu Petriču.

Foto: Nova24TV

Petrič je za to vlado izredno pomemben zato, ker kot direktor in posredni lastnik lahko vpliva na poročanje Dela in njegovih edicij. Že po volitvah je bilo med poznavalci po podatkih naših virov slišati, da bo vlada, s tem ko bo Petriču oz. podjetjem pod njegovim nadzorom omogočala dodatna dela in anekse k pogodbam, pomagala tudi Delu. Povedano drugače, za dodatne anekse in dela bo vladajoči koaliciji Gibanje Svoboda, SD in Levica Petrič zagotovil za vlado ugodno poročanje. O tem, da je to svojevrsna korupcija, seveda v vladi nihče ni govoril. Navedbe naših virov pa se potrjujejo. Za vse to prelivanje davkoplachevalskega denarja pa je zadolžena “zanesljiva in preverjena” Alenka Bratušek.

Novo Jankovićevo navodilo Bratuškovi

Železniška postaja v Novi Gorici pa ni osamljen primer zadnjih dneh. **Zoran Janković**, šef slovenske vlade iz ozadja, je namreč Alenki Bratušek kar javno naročil, naj izvede pogajanja za osrednji del prenove ljubljanske železniške postaje. Iz razpisne dokumentacije je razvidno, da nameravajo zgraditi nadhoda in nove postajne dvorane, torej podobno kot v Novi Gorici. V tem primeru sta na razpis Direkcije za infrastrukturo konec januarja prispeli dve ponudbi. Direkcija je obe zavrnila kot nedopustni in postopek končala brez oddaje naročila. Obe ponudbi sta namreč izrazito presegali zagotovljena sredstva. Ponudbi sta oddala konzorcij SŽ – Železniško gradbeno podjetje Ljubljana s podizvajalci Kolektor Igin, CGP in GH Holding ter VOC Celje. V direkciji so takrat napovedali, bodo razpis ponovili. Janković pa temu nasprotuje. Ponudba konzorcija znaša 260,8 milijona evrov z DDV, ponudba VOC Celje pa 295,2 milijona evrov z DDV.

Foto: Bobo

Direkcija je ob objavi razpisa novembra lani kot ocenjeno vrednost del navedla 136,6 milijona evrov brez DDV oz. 166,7 milijona evrov z DDV. Prispeli ponudbi sta tako bistveno višji od ocenjene vrednosti. Z Jankovićevo sporočilom pa gre zadeva, kot kaže, po poti novogoriške zgodbe.

Gradbeništvo po obsegu kot leta 2008

Gradbene družbe so v letu 2022 poslovale rekordno. Ustvarile so 7,65 milijarde evrov prihodkov in imele 273 milijonov evrov dobička. Časnik Finance je pred časom zapisal, da je slovensko gradbeništvo po nekaterih številkah veliko kot leta 2008. Dejstvo pa je, da zdajšnja vlada nekatere zanjo pomembne projekte gradi z denarjem davkoplachevalcev in ne z že zagotovljenim denarjem iz evropskih skladov. Slednje je Sloveniji s pogajanjem pridobila prejšnja vlada pod vodstvom **Janeza Janše**. Zakaj zdaj gradijo mimo evropskih sredstev? Zato, ker s tem lahko marsikaj skrijejo. Črpanje iz evropskih skladov je namreč strogo pod nadzorom, morebitna korupcija in neupravičeni stroški gradnje pa so hitro razkriti.

Vida Kocjan